

Memòria històrica

Maria Griñó ja té la seua placa al nínxol del cementiri

L'Ajuntament instal·la una làpida per recordar el seu injust afusellament a la guerra carlista

MARINA PALLÁS CATURLA
TORTOSA

Han calgut 186 anys per tenir un nínxol amb el seu nom. Ja no serà mai més una tomba anònima que passava desapercebuda, malgrat haver protagonitzat unes de les pàgines més tacades de sang de la història de Tortosa i sortir a tots els llibres sobre les guerres carlistes. Maria Griñó per fi té la seua placa de record al nínxol del cementiri de Tortosa on, segons els registres i després d'un periple per tres altres tombes més, reposen actualment les seues despulles.

Les restes romanien fins ara sense cap tipus d'inscripció en un nínxol del cementiri de la ciutat, després de passar per diverses inhumacions, com va revelar el *Diari* l'any passat amb una investigació periodística. El destí de les restes de Griñó havia sigut una incògnita històrica, resolta gràcies a la investigació de l'arxiver municipal, Miquel Estrampes, i un investigador particular vinculat a la família, el 2020.

Ahir l'alcaldesa de Tortosa, Meritxell Roigé, la regidora de Memòria històrica, Dolors Bel i el regidor de Serveis, Domingo Tomàs, van visitar l'espai on l'Ajuntament de Tortosa acaba d'instal·lar la placa. «Després de la recerca feta per l'arxiver municipal Miquel Estrampes i per una investigació periodística del *Diari de Tarragona* que va voler incidir en poder recuperar el lloc on estaven les restes de Maria Griñó, vam poder localitzar-les al cementiri municipal. Avui li retem un homenatge dignificant l'espai on es troben les seues despulles amb una placa i una imatge per recordar que aquí es troben les restes d'una dona que va ser afusellada només pel fet de ser mare», va declarar l'alcaldesa de Tortosa, Meritxell Roigé.

La placa ha sigut preparada amb el consens d'uns descendents de la família, del Vendrell. Hi apareix el retrat de Maria Griñó de jove, el nom i la data de naixement i de mort i la següent inscripció: «Mare del general carlista Ramon Cabrera Griñó, fou

La placa recorda la història de Griñó, afusellada en venjança contra el seu fill Ramon Cabrera. FOTO: M. PALLÁS

afusellada pels militars liberals espanyols de l'època als afores de la ciutat, on avui dia hi ha la plaça Alfons XII, en venjança pels actes de son fill. Després d'haver passat per diverses tombes, les seues restes descansen en aquest nínxol on també reposen membres de la família Olesa. Així ho ha pogut documentar una recerca municipal feta l'estiu del 2020. En record d'una dona innocent víctima d'un crim polític execrable. Descansi en Pau».

El 2019, l'Ajuntament de Tortosa ja va fer una primera acció per recordar la dissort de Maria Griñó, dedicant-li una de les fi-

gures que conformen el Passeig de les Cultures.

Durant la primera guerra carlista, el tortosí Ramon Cabrera va ordenar afusellar els alcaldes de Torrecilla i Valdealgofra, per creure que havien ajudat als liberals. En represàlia, el general Nogueras va ordenar afusellar la seua mare, que portava empenyonada un any i mig. També s'havien empresonat les seues germanes, tot i que no van ser executades. Cal dir que el mateix Cabrera ordenaria després executar també a Cinta Fos i Francesca Urquizu (mare i filla), Maria Roqui i Mariana Guardia, pa-

rents de liberals. L'afusellament de Griñó, el 16 de febrer de 1836, es va produir en un ambient de guerra civil aferrissada. On la van executar, a la Barbacana, es van portar a terme fins a 400 afusellaments. La van portar a afusellar pujada damunt d'un burret, sense poder-se acomiadar dels seus fills. I pel camí cap al seu trist i injust final repetia: «Mireu, fills meus, em duen a matar!».

Les restes van passar per tres nínxols de dos cementiris diferents abans de l'actual tomba. Griñó va ser enterrada sempre amb la família carlista Olesa.